

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН ВИЖНИЦЬКОЇ ОТГ 2019 РІК

Підготовка та друк цього видання стали можливими в рамках реалізації проекту «Децентралізація приносить прозорість та ефективність в медицині та освіті (ДІЄМО). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (GlobalCommunities) і не обов'язково відображає точку зору уряду Сполучених Штатів

ВСТУП

Шановні мешканці Вижницької громади! Наша громада утворилась три роки тому, вона є однією з найбільших в нашій області. Два роки тому в нашій громаді було розроблено Стратегію її розвитку. Відповідно до неї – Вижницька громада це «Ворота в Карпати», – екологічно чиста та самобутня територія з автентичним ландшафтом та заможними гостинними людьми, буковинський центр культури, традицій, народних ремесел, туризму та рекреації. Кожного року ми передбачаємо певні кошти на впровадження нашої Стратегії. Разом з тим, більшість наших витрат бюджету це витрати на освіту. Цьогоріч в громаді розпочали впроваджувати «Бюджет участі» – це проекти, які подали наші мешканці і які фінансуватимуться з бюджету громади. Міська влада відкрита до співпраці з мешканцями, щодо прозорості бюджетного процесу і цей документ, який розроблений спільно з експертами Партнерства «За прозорі місцеві бюджети» запорука цьому.

З повагою

Міський голова О.Чепіль

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет громади – це кошти всіх її мешканців і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратитиме. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього, затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів районній лікарні на лікування жителів громади - з селищного в районний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на 1 рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Складання прогнозу бюджету. Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Разом 5. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

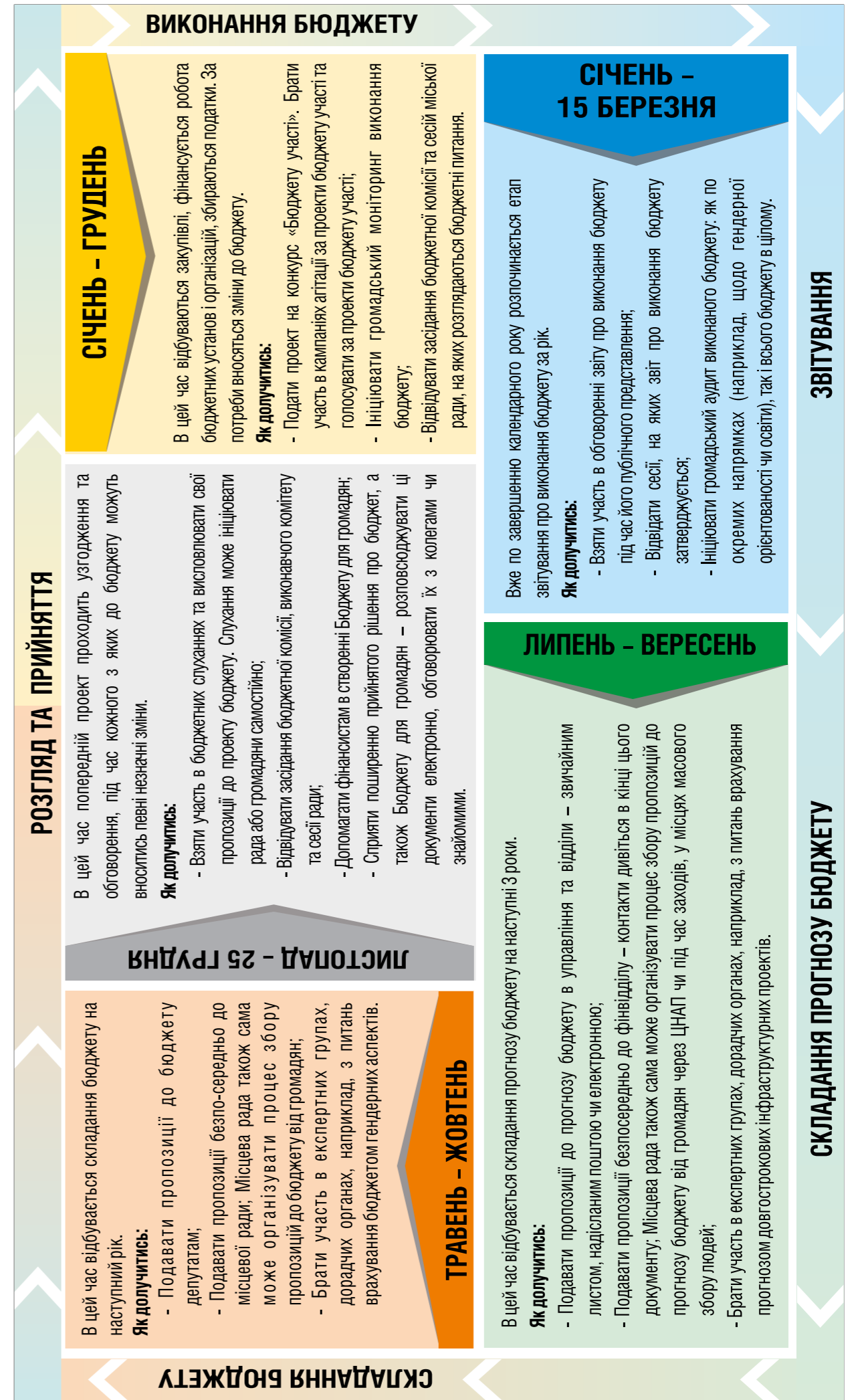
Складання бюджету. На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Розгляд та затвердження бюджету. Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Проект бюджету розглядається та затверджується на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення та бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету. Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

Звітування про виконання бюджету. По завершенню року, для якого виконувался бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбуватись не пізніше 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ

НА ЧОМУ ЗАСНОВАНО БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

ГАЛУЗІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: СІЛЬГОСППЕРЕРОБКА, ДЕРЕВООБРОБКА

ПРОТЯЖНІСТЬ ТА СТАН ДОРІГ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ РЕМОНТУ

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10-ть років є:

ПРІОРИТЕТ 1: Розвиток туристичного потенціалу та підприємницької активності

- 1.1. Розвиток та просування курортно-туристичних продуктів
- 1.2. Пристосування громадського простору Вижницької громади до туристичних потреб
- 1.3. Підтримка розвитку малого і середнього бізнесу та залучення інвестицій

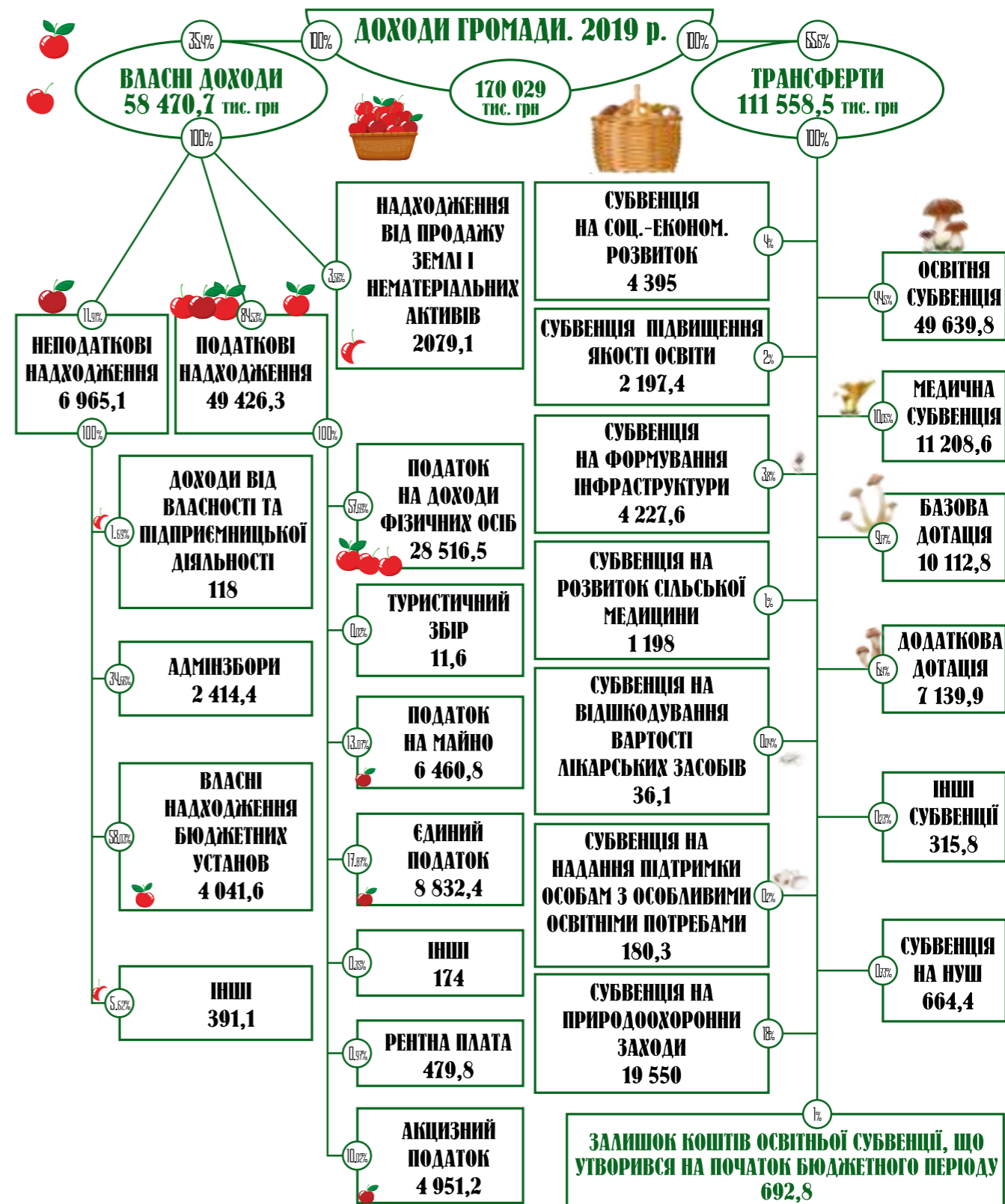
ПРІОРИТЕТ 2: Інтеграція міста та сільських територій

- 2.1. Підтримка економічної активності населення сільських територій
- 2.2. Розвиток інфраструктури сільських територій та міста
- 2.3. Підвищення якості адміністративних, соціальних та культурних послуг у громаді

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Бюджет нашої громади у цьому році становить більш ніж 170 млн. грн. Доходи нашого бюджету складаються з власних доходів та трансфертів з інших бюджетів. Частка наших доходів становить 35%, серед яких найбільшим джерелом наповнення бюджету є Податок на доходи фізичних осіб – більш ніж 28 млн грн, єдиний податок – 8,8 млн грн, акциз – 4,9 млн грн та податок на майно (переважно земельний податок та орендна плата) – 6,9 млн грн.

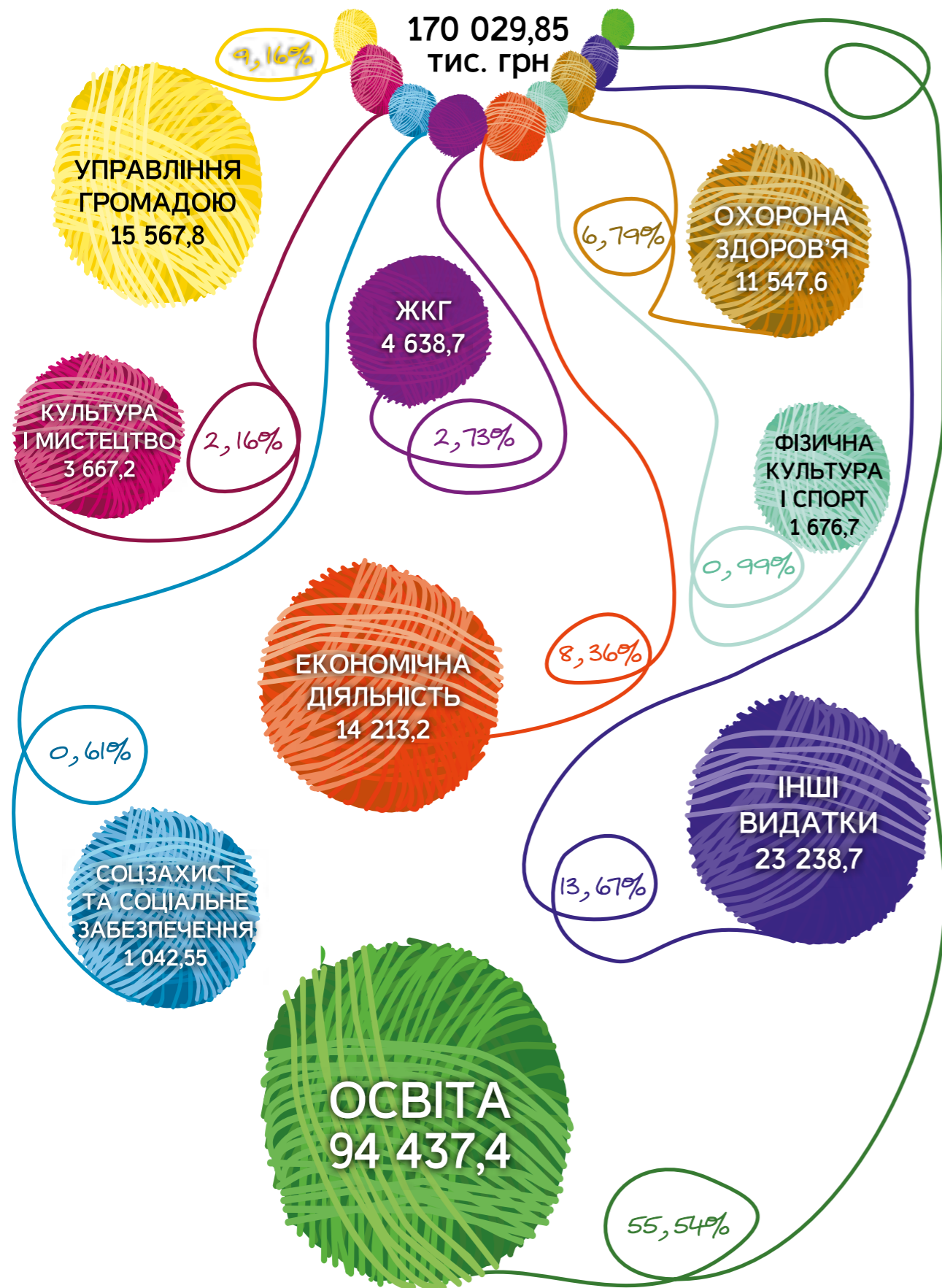
Серед коштів, які наш бюджет отримує з інших бюджетів найбільшу суму складає освітня субвенція – 49,6 млн грн, медична субвенція (яку ми всю передаємо в район для лікування наших мешканців у районній лікарні) – 11,2 млн. грн. Також наш бюджет отримав більш ніж 10 млн грн базової дотації та 7 млн грн – додаткової дотації.

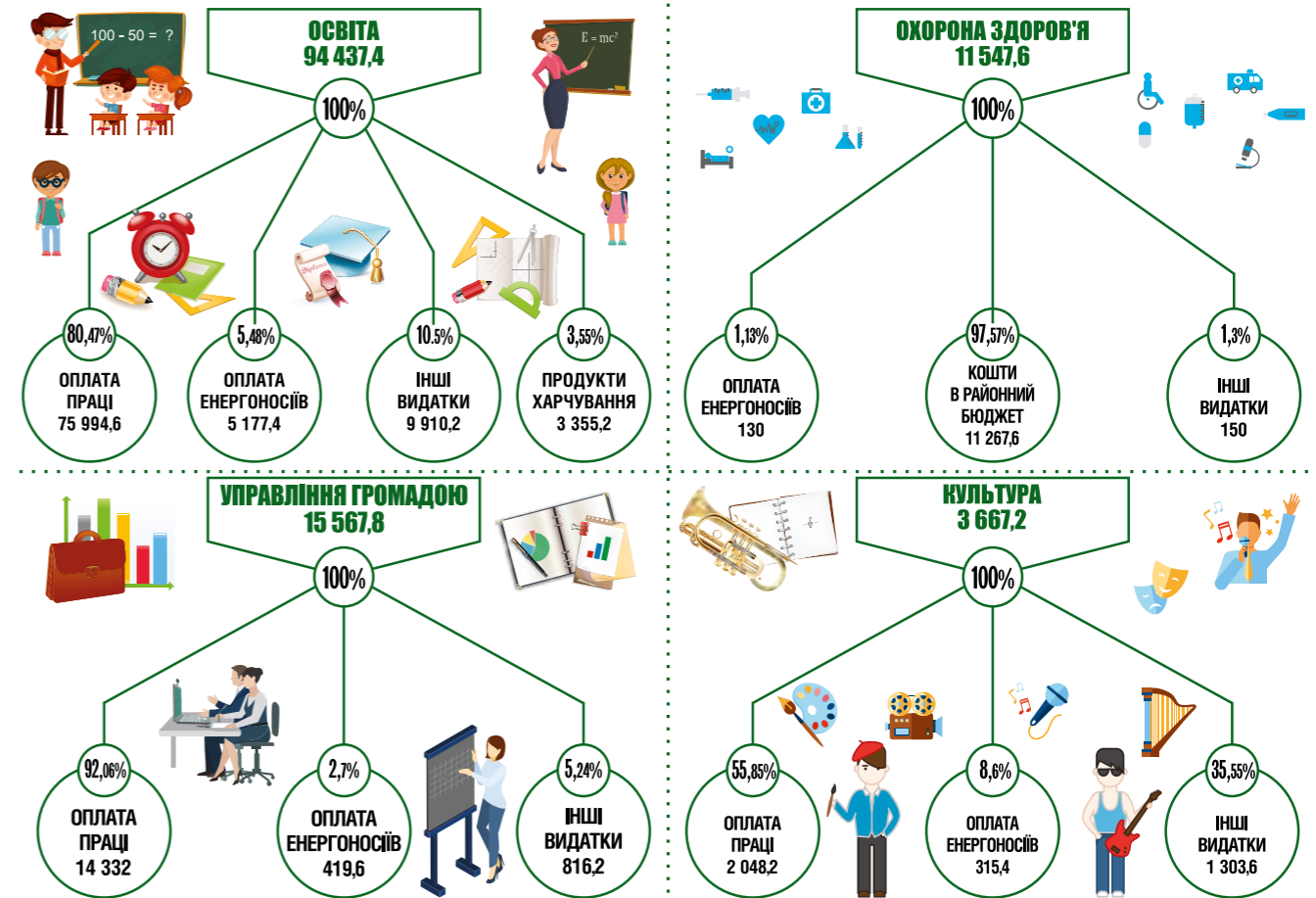
КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

Як і у всіх громадах найбільші видатки нашого бюджету становлять видатки на освіту. У нашій громаді на цю галузь виділяється понад 56% коштів, на управління – 9%, на медицину – 7% (серед них практично всі кошти ми передаємо у районний бюджет - на вторинну медицину – 11,2 млн грн). Видатки економічної діяльності – це капітальні видатки нашої громади. Серед інших видатків переважають видатки на природоохоронні заходи.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ЗА ГАЛУЗЯМИ

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Цього року більшість об'єктів, які фінансуватимуться в рамках бюджету розвитку, відповідають стратегічному пріоритету громади – «Інтеграція міста та сільських територій», зокрема його третьому напрямку: «Підвищення якості адміністративних, соціальних та культурних послуг у громаді». Зокрема:

- Підвищення якості освітніх послуг у громаді – цього рік передбачено капітальних видатків у школах громади на суму 5,2 млн грн;
- Підвищення якості медичних послуг у громаді – за рахунок відповідної субвенції та співфінансування з міського бюджету будуть придбані два автомобіля для сільських закладів медицини;
- Підвищення якості надання адміністративних послуг на території об'єднаної територіальної громади – 340 тис. грн на капітальний ремонт приміщення під ЦНАП.

РОЗМІР ФІНАНСУВАННЯ В 2019 р. (тис. грн)

Капітальний ремонт вулиці в населених пунктах громади	2 820,1
Капітальні ремонти закладів культури громади	1 645
Придбання шкільного автобуса	2 000
Капітальні видатки на школи громади	5 272
Придбання автомобілів для медичних працівників КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Вижницької міської ради	1 250
Капітальний ремонт тротуарів у м. Вижниця	1 897
Капітальний ремонт приміщень кінотеатру під ЦНАП	340
Капремонт системи водопостачання та водовідведення м. Вижниця	420
Капітальний ремонт площі Героїв Майдану в м. Вижниця	600
Кошти на проекти бюджету участі	200
Будівництво каналізаційного колектора в м. Вижниця	9 000
Придбання та встановлення сміттесортувальної лінії	5 000
Придбання машини сміттєвоза	2 300
Придбання контейнерів для роздільного зберігання твердих побутових відходів	3 250

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОСВІТИ

Відповідно до Стратегії Вижницької ОТГ та державної концепції реформування середніх загальноосвітніх навчальних закладів, прогнозується оптимізація мережі. Відповідно, у разі оптимізації мережі початкова ланка шкільної освіти залишиться без змін, а для учнів середнього та старшого шкільного віку буде забезпечене довозення автобусами до опорних шкіл. В рамках завдання передбачено покращити матеріально-технічну базу потенційних опорних шкіл громади, зокрема, відремонтувати їдальню в ЗОШ. Цьогоріч відбуваються ремонти в школах громади, придбано нове обладнання та шкільний автобус, також відбувається ремонт харчоблоку Вижницької школи.

СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАКЛАДИ ОСВІТИ

Загальноосвітній навчальний заклад	Кількість учнів	Кількість педагогічних працівників	Кількість іншого персоналу
Вижницька гімназія	182	31	10
Вижницька ЗОШ I-III ст.	729	66	22
Мілівська ЗОШ I-III ст.	333	41	18
Кибацька ЗОШ I-II ст.	68	16	9
Іспаська ЗОШ I-III ст.	642	64	18
Іспаський НВК I-II ст.	118	20	12
Чорногузівська ЗОШ I-III ст.	226	28	18
Виженська ЗОШ I-III ст.	57	14	7
Черешенська ЗОШ I-III ст.	270	37	16

ВИДАТКИ НА ОСВІТУ (тис. грн)

Загальноосвітній заклад	Кількість учнів	Всього видатків на заклад	Видатки на 1 учня	Видатки на оплату праці в перерахунку на одного учня
Вижницька гімназія	182	5279	29	21,8
Вижницька ЗОШ I-III ст.	729	13973,5	19,16	13,95
Мілівська ЗОШ I-III ст.	333	7391	22,2	15,67
Кибацька ЗОШ I-II ст.	68	3248,5	47,8	35,64
Іспаська ЗОШ I-III ст.	642	12825,8	19,9	14,61
Іспаський НВК I-II ст.	118	4048,1	34,3	24,68
Чорногузівська ЗОШ I-III ст.	226	5628,6	24,9	17,99
Виженська ЗОШ I-III ст.	57	3636,7	63,8	49,36
Черешенська ЗОШ I-III ст.	270	8093,1	30	20,93

КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ НА ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ З БЮДЖЕТУ (тис.грн)

Назва закладу	Капітальний ремонт	Придбання комп'ютерної, мультимедійної техніки, спеціального обладнання для навчальних кабінетів	Всього
Вижницька гімназія	100	191,1	291,1
Вижницька ЗОШ I-III ст.	31	281,1	312,1
Мілівська ЗОШ I-III ст.	336	116,7	452,7
Кибацька ЗОШ I-II ст.	516,6	146,6	663,2
Іспаська ЗОШ I-III ст.	1171	146,6	1 317,6
Іспаський НВК I-II ст.	668,7	66,7	735,4
Чорногузівська ЗОШ I-III ст.	118,5	129,2	247,7
Виженська ЗОШ I-III ст.		66,7	66,7
Черешенська ЗОШ I-III ст.	1105,6	80	1 185,6

ВИДАТКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Основні сучасні потреби системи охорони здоров'я громади – слабка матеріально-технічна база, застаріла інфраструктура, які не дозволяють ефективно здійснювати діагностування хвороб на ранніх стадіях, а також проводити профілактику для недопущення захворювань. Основний акцент у рамках стратегічного завдання – розвиток первинної медико-санітарної ланки та акцентування на профілактичній роботі фельдшерсько-акушерських пунктів та амбулаторій загальної практики сімейної медицини – для наближення якісної кваліфікованої медичної допомоги до кожної людини за місцем її проживання. Відповідно до цього пункту цього року заплановано виділити на придбання медичного обладнання понад 2,7 млн. грн – це кошти, як КНП «Центр ПМД» Вижницької міської ради, так і міського бюджету, і відповідних субвенцій.

КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (тис. грн)

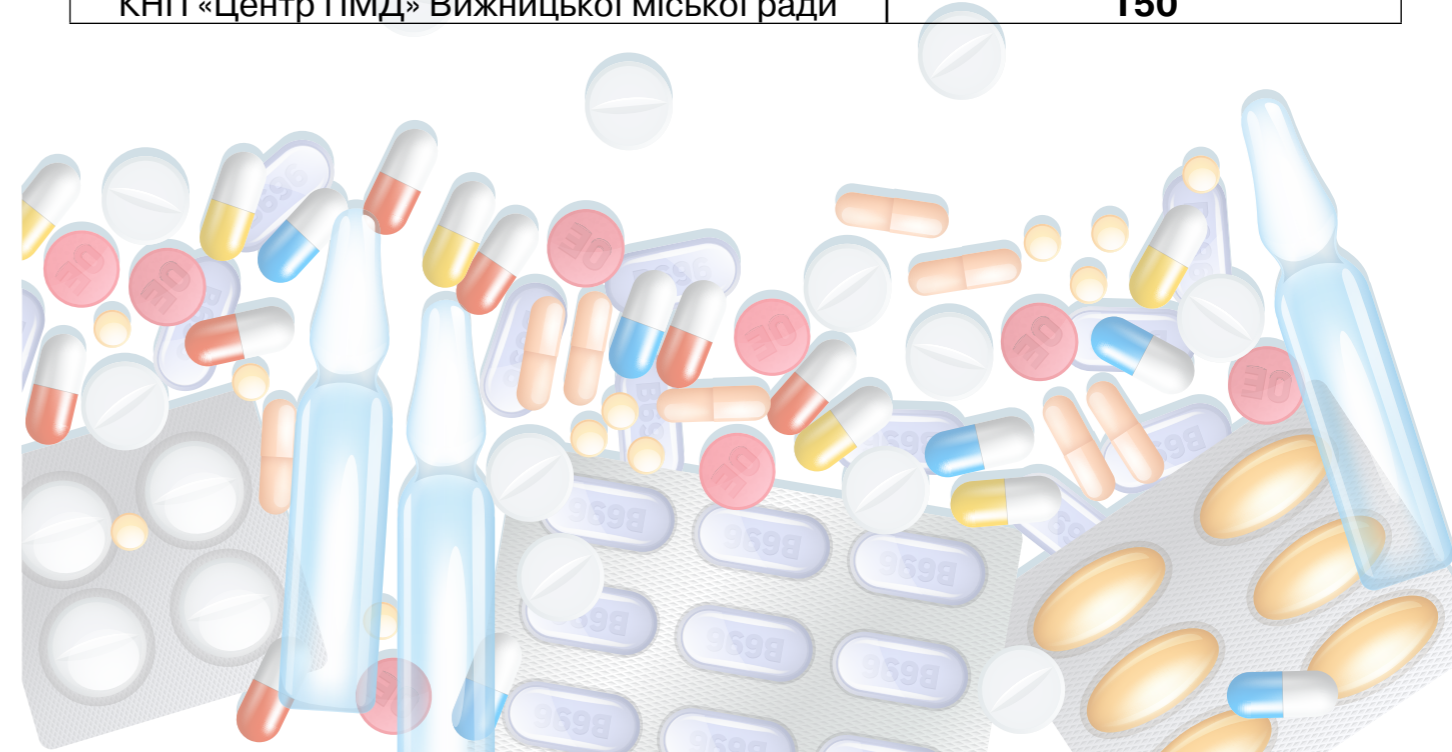
Назва установи	Придбання медичного обладнання
КНП «Центр ПМД» Вижницької міської ради	2 784

ВИДАТКИ НА ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Назва установи	Всього, тис грн	Оплата праці	Оплата комунальних послуг	Капітальні видатки	Забезпечення лікарськими засобами
КНП «Центр ПМД» Вижницької міської ради	8 478	5 286	130	2 784	278

ВИДАТКИ НА ПРИДБАННЯ МЕДИКАМЕНТІВ (В Т. Ч. ЗА ПРОГРАМОЮ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»)

Назва установи	Передбачені в місцевому бюджеті кошти, тис. грн
КНП «Центр ПМД» Вижницької міської ради	150

ПРОЕКТИ «ГРОМАДСЬКОГО БЮДЖЕТУ»

Цього року в бюджеті нашої громади передбачено 200 тис. грн на реалізацію проектів громадського бюджету. Всього було подано 10 проектів, серед них 6 визначено переможцями. Проекти переможці:

- Проект «Безпечна громада» (встановити відеоспостереження в центрі с. Мілієве). Вартість проекту – 50 тис. грн. Проект набрав 110 голосів.
- Створення громадського простору в с. Черешенька - шляхом встановлення лавок, доріжок із каменю, бордюрів, огорожі та інформаційного стенду - історичної довідки про с. Черешенька. Вартість проекту – 55 тис. грн, з них з бюджету – 50 тис. грн. Проект набрав 86 голосів.
- Влаштування металевих поручнів на пішохідному підйомі і спуску у з'єднанні вул. Садової з вул.Яремчука та встановлення лавочки посередині даної ділянки (с. Іспас). Вартість проекту 31 тис. грн. Проект набрав 85 голосів.
- Реконструкція каптажного водоему з використанням для забору води при пожежо-гасінні та забезпечення жителів мікрорайону «Біличі», вул. Воробкевича, вул. Лесі Українки питною водою (с. Іспас). Вартість проекту – 32 тис. грн (22 тис. грн з бюджету). Проект підтримало – 70 мешканців громади.
- Влаштування організованого водовідведення з дороги (вулиця комунальної власності) в с. Виженка. Вартість – 50 тис. грн (61 голос).
- Автоматичне освітлення будинку комфорт життя мешканців (м. Вижниця). Вартість – 50,4 тис. грн (37 голосів)

Контактна інформація:

Адреса: 59200, м. Вижниця, вул. Українська, 34

Телефон: (03730) 2-13-57, 2-26-86, 2-31-78.

Факс. (03730) 2-13-57, 2-12-38

E-mail: office@vnmiscrada.gov.ua

Наклад: 1000 прим.